

Inozemstvo.

Velika nesreča na francoski železnici: 38 mrtvih.

Pariz, 10. okt. — Včeraj se je pripetila velika nesreča, ko je ekspresni vlak treščil ob tovornik vlak na postaji Houilles v pariškem predmestju. 38 oseb je mrtvih in 60 je ranjenih. Žrtve so večinoma delavci, ki so se vozili z dela v Pariz.

3000 vstašev rogovili v Vera Cruzu.

Vera Cruz, Mehika, 11. okt. — 3000 vojakov, ki tvorijo "armado" Feliksa Diaza, se je zbralo blizu Altotonalu v državi Vera Cruz in proglasilo "revolucijo" vsled sklepa provizorične vlade, da se njihov glavar Diaz deportira iz Mehike.

Nemčija ima velik deficit kljub velikemu kupu papirnatega denarja.

Berlin, 10. okt. — Iz poročila državne banke je razvidno, da je imela Nemčija koncem septembra 80 milijard mark papirnatega denarja v cirkulaciji, toda tekoči proračun znaša 67 milijard mark deficita.

Francoski zamorci bodo skrbeli za red v Čehoslovakiji.

Dunaj, 12. okt. — Mnogi tukajšnji listi poročajo, da sta Francija in Čehoslovakija sklenili pogodbo, po kateri imajo francoske kolonijalne (zamorske) čete zatreči vsako revolucijo, ki bi se pojavila na Čehoslovakem.

Velika stavka v Nemčiji.

London, 12. okt. — Na Saksonskem je zastavkalo 600.000 javnih nameščenecv za povišanje mezde. Tako poročajo iz Berlina.

Aneksija južne Tirolske.

Dunaj, 12. okt. — Južna Tirolska, ki po pogodbi z Avstrijo pripade Italiji, je 9. oktobra formalno prešla pod italijansko vladno. Mesto Inomost je bilo na ta dan zavito v črnilo.

Armenija je napovedala Turkom vojno.

Carigrad, 11. okt. — Iz Batuma javljajo, da je Armenija napovedala vojno turškim nacionalistom v Anatoliji. Georgija je izjavila, da bo nevtralna v tej vojni.

Plebiscit v Avstriji za združitve z Nemčijo.

Berlin, 12. okt. — "Tageblatt" piše, da se bo v Avstriji vršil plebiscit v šestih mesecih glede združenja Avstrije z Nemčijo. List prerokuje, da se bodo prebivalci z veliko večino izrekli za združenje.

Povodnji v južni Franciji.

Pariz, 12. okt. — Povodnji ogrožajo vso južno Francijo. Vse reke ki tečejo iz Alp, so narastle in mnoge vasi so poplavljenе. Zlasti je narastla reka Garonne. V Albi-ju sta utonili dve ženski. V hribih dežuje neprestano že tri dni.

Edini starokrajaki SLOVENSKI ZDRAVNIK v Pennsylvaniji

Dr. M. Milojevič

preje vojaški zdravnik in vodilni zdravnik delne bolnišnice v Gradcu na Stajerskem.

417 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

Velika zbirka or in glasbeno
Wm. Sitter
Co.
5806 E. 10th St.
Cleveland,
Ohio

Letalca zmrznila na snežniku v Alpah.

Zeneva, Švica, 12. okt. — Misterij o usodi finskega častnika in italijanskega letalca, ki sta 7. septembra izginila na poletu iz Milana na Finsko, je bil odkrit te dni, ko sta bili najdeni zmrznjeni trupli obeh mož na vrhu gore Toedi v Alpah. Letalo je vsekakor zadelo ob gorski vrh v višini 12.000 čevljev in potem je padlo v sneg, kjer sta letalca našla smrt.

Slovenci v Chicagu! Vsi na veliki javni shod, katerega je sklical slov. socialistični klub šte. 1 J8Z, v nedeljo 17. oktobra popoldan ob drugi uri v Narodno dvorano.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družini

Tiho trpeče.

Mnoge žene in mlada dekleta trpe na tihem od bolni svojega spola. Take bolni se ponavadi ne kažejo nikoli v krilu, na strani, v ledjih ali spodnjem delu trebuha, velikim delom, vsemu in hladen spominjajo po telesu.

Severa's Regulator

Severa's Regulator je pravilno zdravilo za odstranjevanje vseh bolezni in za popravilo neravnosti vseh telesnih delov. To zdravilo je bilo znano in razliko mnogi leti v različnih uspehih. Dohite ga pri vašem lekarju. Bodite previdni, da dobite stvarno "Severa's Regulator". Cena \$1.25 in 25 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

"ANCHOR LINE"

S. S. Calabria

odpluje dne 23 oktobra

V DUBROVNIK IN TRST

Cena tretjem razredu je.....\$125.00

in \$5.00 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard Anchor agentu.

POTREBUJEMO

moške, ženske, mladenice in dekleta za lahko tovarniško delo, v Wheeling, West Virginia okraju. Stalno delo vso zimo in dobra plača. Absolutno nobenih delavskih neredov. Oglasite se pri:

Mr. HUMPHRIES, W. WHITAKER-GLEESNER CO.,
MARTINS FERRY, OHIO.

Za vsa nadaljša pojasnila pišite na naslov: Department
100, P. O. Box 983, Pittsburgh, Pa.

ZA BOŽIČ LAHKO POŠLJE VSAK ZABOJ SVOJCEM V STARI KRAJ.

Sprejememo zaboje do 1.000 funtov teške, toda zaboji morajo biti močni, da se ne razbijejo.

Mi bomo odpeljali vse zaboje sred novembra, tako da jih dobe zagotovo za božič.

Računamo za prevoz le 15 centov na funt. Kdor bo poslal naj pošlje tako, da jih dobemo do 10. novembra.

STRUKEK & HORAK,

88 — 9th Avenue NEW YORK, N. Y.

NOBENIH STROŠKOV

Ne plačajo prejemniki v stari domovini
za denar iz Amerike poslan preko
SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street New York, N. Y.

Glavnica \$1000,000.00 Rezervni Fond \$30,000.00

Organizirana po postavah države New York,

Toraj Državna Banka

Prejema denar na uleg pod najboljšimi pogoji, posojuje denar na varne trgovske in finančne listine, kupuje in prodaja Liberty Bonde in izozemski denar po dnevnih tržnih vrednostih.

Posilja denar v domovino najhitreje in najvarneje. Stoji v zvezi s starokrajskimi domačimi denarnimi zavodi in je v stanju posiljati vaš denar najhitreje in najvarneje. Posiljate poslane po tej banki izplačujejo se v starem kraju na slovnikom v roku štirih tednov brez odbitka v celnem poslanem znesku. Denar pošilja po dnevnem denarnem tečaju in zaračunava denar po ceni tistega dneva, ko ga od vas prejme. O izplačanih nakaznicah dobiva izvršna prejemna potrdila podpisana po naslovnikih, katerim je bil denar nakazan in prejet. Te potrdila pošilja odposiljalcem denarja na ogled, a za točno izplačilo celga nakazanega zneska jamči s celimsvojem premoženjem.

Ker se cene denarja menjavajo skoraj vsaki dan, banka zaračuna prejeti denar po tečaju tistega dne, ko prejme denar od posiljalca in ga odpošlje s prvo pošto na odredišni kraj.

Prodaja listarte za vse parniške črte preko oceana in Jadranskega morja. Zastopa vse prvoredne parniške črte in je v stanju prekrbeti vam najboljši prostor na kateremkoli parniku, ako jej to pravočasno naznanite in pišete.

Za vse podrobnosti zaradi potovanja, dobivanja rojakov iz starega kraja, za dnevi odhoda parnikov in za cene prevoza, obrnite se v svojem maternem jeziku na nas in podučili vas bomo ovsem potrebnem popolnoma brezplačno.

Rojaki, ki se dnevno obračajo na nas v svojih vsakovrstnih zadevah, katere izvršimo vestno, ceno, hitro in točno, so z našim poslovanjem popolnoma zadovoljni. Ako se še ne nahajate med njimi, tedaj izvolite pri prvi priliki poskusiti in prepričali se boste, da je res tako.

Priporočamo se vašo naklonjenosti in beležimo prijateljskim pozdravom

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street

New York, N. Y.

Pošljamo denar v staro domovino

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvaško, Dalmacijo in Istro. Nadalje pošljamo denar tudi v Srbijo, Bugarsko in Rumunsko. Jamčimo za vas poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan. Prodajamo listarte na vse linije. Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota po 8.30.

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODESK.

Predsednik Vincenc Cinkhar, podpredsednik Anton Hrust, Box 140, Canonsburg, Pa., gl. tajnik Math Turk, tajnik bolniškega oddelka Paul Berger, sodniki gl. blagajnik Frank A. Tavehar, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODESK.

John Underwood, predsednik, 408 Hwy St., Springfield, Ill., Martin Zelenikar, Box 276, Barberton, Ohio, Jon Radick, Box 432, Smithton, Pa., Frank Smorak, 6800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio, John Ermann, 1048 First St., La Salle, Ill.

BOLNIŠKI ODESK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pliterski, Box 438, Bridgeville, Pa. ANTON RADICK, Box 75, Wick Haven, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Suler, Box 104, Grook, Kans., za jugozapad. Leo Kukar, Box 346, Gilbert, Minn., za severozapad.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 15817 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio, Jakob Ambrožič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn.

Tiskovni odbor.

Vincenc Cinkhar, John Underwood in Matt Petrovič.

Zdržišveni odbor.

PREDSEDNIK: Frank Alak, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

John Trebil, Box 191, Lawrence, Pa.

John Oren, 248 Englewood, Detroit, Mich.

Joe Shuk, 1101 E. 83. St., Cleveland, Ohio.

Mary Udevič, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VARNOSTNI ZDRAVNIK: Dr. P. J. Kern, 6808 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jozef Zverinik.

POZOR! — Korespondenca s gl. urednikom, ki deluje v glavnem uradu, se vrši tukaj:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsedništva se pošljejo na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote pošljejo na naslov: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošljejo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je spodaj.

Vsi posli na gl. porotni odesk se naj pošljejo na naslov: John Underwood, 408 Hwy Street, Springfield, Ill.

Vse pritožbe proti uredništvu glasila se naj pošljejo na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, namenjeni agenciji, narodnim in splošni vso, kar je v zvezi s glasilom Jednota, naj se pošljejo na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

AKO SE LITE DOBITI SVOJCE, sorodnike in prijatelje iz domovine v Ameriko po niski ceni!
POSILATI DENAR HITRO in po najnižji ceni!
POTOVATI V STARI KRAJ po najkrajši črti, tedaj se obrnite na

EMIL KISS BANKIR

123 Second Ave.

New York, N. Y.

Prodajam parobrodne listke in domovine v vse kraje v Ameriko. Izdelujem vse notarske posle in potrebne spise za dobavo svojcev. Potnikom v stari kraj prekrbim potne liste in računam le konsularne pristojbine.

DENAR V JUGOSLAVIJO

posiljamo hitro, točno in po niski ceni. Lastnoročno podpisana potrdila od prejemnikov prejemamo v najkrajšem času. Prodajamo

PAROBRODNE LISTKE

na vse črte za v in iz Evrope po originalni ceni. Prekrbimo našim potnikom

POTNE LISTE,

kakor tudi vse druge potrebne potne priprave, ter izvršimo vse

NOTARSKE POSLE

vseh vrst, točno in po niski ceni. Vsejemo izprave, ki so potrebne za dobavo svojcev iz domovine v Ameriko. Prejemamo denar na

HRANILNE ULOGE

ter plačamo po 4% obresti. Odprite vaše vlogo pri nas še danes. Izplačamo vsako le tako veliko vlogo na željo vascega vlagatelja takoj.

NEMETH STATE BANK 89 EAST 12ND STREET
NEW YORK, N. Y.

"CUNARD LINE"

Parnik "SAXONIA"

odpluje

dne 30. oktobra

NARAVNOST V HAMBURG.

Cena za tretji razred je.....\$125.00

in \$5.00 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

"CUNARD LINE"

PARNIK "PANNONIA"

odpluje dne 9. novembra

V DUBROVNIK IN TRST.

Cena tretjem razredu je.....\$125.00

in \$5 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vso, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (September 1-20) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevnom poteklo naročnina. Posvetite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

ALI SO DELAVSKI DNEVNIKI POTREBA?

Podjetniki, finančniki, bankirji, šifkartaši, sploh vsi, ki žive od dela drugih, mali in veliki biznis imajo svojega najboljšega zagovornika v svojem dnevnem časopisu, ki izhaja v velikem številu in v vseh jezikih, katere jih govori ljudstvo, naseljeno v Združenih državah. Naloga tega časopisa je, da zagovarja privilegirane interese in da izpodbija zahteve delavcev in farmerjev kot najbolj važnih producentov za obstoj človeške družbe.

Vsak se tako majhen dogodek izrabi to časopisje v zagovor privilegiranih interesov in na škodo delavcev in kmetov. Če v postavodajni zbornici razpravljajo o zelo važnem zakonu za delavce in kmete, tedaj to časopisje pobija tak zakon v člankih in lepo ostruženih korespondencah v interesu velikega in malega biznisa. Včasih je napad izvršen direktno, včasih pa skuša vplivati posredno na čitatelje in jim sugestira na podlagi izjav raznih državnikov in drugih "avtoritet", da je tak zakon škodljiv za delavce in kmete, da na ta način doseže svoj cilj, ki ga ne more doseči po ravni poti.

Pri vsaki stavki je to časopisje na strani podjetnikov in zagovarja celo nasilnosti, ki jih izvrše podjetniki s pomočjo najetih in oboroženih hlapčev. Vprav zdaj bijejo rudarji v Zapadni Virginiji hud boj za priznanje rudarske organizacije. Podjetniki so se posluževali brutalne sile proti rudarjem, dokler ni bilo odrejeno zvezno vojaštvo v okraj Logan, da spravijo rudarje na kolena in jih primorajo, da se pohlevno vrnejo na delo. Noben dnevnik, ki zastopa interese velikega in malega biznisa, ni nastopil proti tem premogovniškim podjetnikom in povedal, kakšne so resnične razmere v prizadetih okrajih, v katerih premogovniške družbe gospodarijo kot nekoč graščaki na svojih fevdnih posestvih.

In kadar pridejo volitve, takrat ima to časopisje nalogo zmešati volilce, da glasujejo proti svojim koristim. Nekateri časniki hvalijo republikanske političarje, drugi demokratične, tretji pa hvalijo liberalne elemente v obeh starih strankah in pojo pesmico, da se naj v enem volilnem okraju združijo z demokrati, da porazijo republikance, v drugem pa z republikanci, da premagajo demokrate. Kako se naj to zgodi, ko imata stari stranki samo dva predsedniška kandidata, da bodo nazadnjaki poraženi v starih strankah, je seveda uganka in rešitev te uganke pridržijo uredniki bizniškega časopisa lepo zase, da volilci ne spoznajo, da jih vlečejo za nos, da bi bilo vseeno, če bi priporočali, da naj se drže le republikanske in demokratične stranke in naj za nobeno ceno ne glasujejo za kandidata, ki so jih postavili politično organizirani delavci bodisi v socialistični stranki ali pa v delavski farmerski stranki.

In tako bi lahko našli sto ali pa tisoč primer, kako služi bizniško časopisje le velikemu in malemu biznisu, nikdar pa ne zagovarja pravih delavskih in farmerskih interesov.

Kako naj se bojujejo delavci in farmerji proti taki organizirani sili tiska malega in velikega biznisa?

Ali zadostuje za delavce, če izdajo proti tej organizirani sili nasprotnega tiska letake, mesečnike, tednike ali dvotednike znanstvene vsebine, ko nasprotnik delavskih in farmerskih interesov vrže vsaki dan na milijone iztisov v vseh jezikih med ameriško ljudstvo? Ali bodo delavci in farmerji s takim omejenim tiskom dosegli uspehe in omajali laži, ki jih trosi dnevno bizniško časopisje? Ali bodo delavci s takim omejenim tiskom dosegli široke plasti ameriškega ljudstva?

In kdor trezno preudari ta vprašanja, pride do zaključka, da je tak omejen delavski tisk v primeri z orjaškim bizniškim tiskom kaplja v morju. Dalje bo prišel do spoznanja, da mora delavstvo organizirati svoje dnevno časopisje v vseh jezikih, ki jih govori ljudstvo v Združenih državah, kot ga ima organiziranega veliki in mali biznis.

Bizniško časopisje izhaja s pomočjo delavskih grošev. Če bi delavci ne kupovali bizniškega časopisa, če ne bi hodili v prodajalne in trgovine, ki jih bizniško časopisje priporoča v svojih oglaših, bi ne bilo nikdar mogoče organizirati tako ogromnega tiska, ki služi malemu in velikemu biznisu, kot ga imamo. Delavec ali farmer, ki kupuje bizniško časopisje, ga pazno čita, se sklicuje na oglašje v njih, kadar kupuje svoje potrebščine, ne skrbi pa,

da se razvije delavsko dnevno časopisje, podpira delavske in farmerske nasprotnike, je nasprotnik svoje družine in seveda tudi samega sebe.

Spomniti se je treba le zadnje stavke jeklarskih in železarskih delavcev. Kaj je poročalo takrat bizniško dnevno časopisje o stavkarjih? Zmerjalo jih je s tujezemskimi "rdečkarji", dinamitardi, zločinci, katere je treba deportirati. Hvalilo je Garyja, predsednika jeklarskega trusta, češ, da očetovsko skrbi za svoje delavce in ki si ne bo dal nikdar komandirati od "tujezemskih" prekucahov, kakšne naj bodo razmere v jeklarnah in železarnah. Kovalo je v deveta nebesa pennsylvanske "črne kozake", ki so s količi udarili po štrajkarjih, ako so trije stali skupaj in se razgovarjali o razmerah. Kdo je takrat prepredil, da niso bile te laži sprejete za čisto in golo resnico? Ali ni bilo dnevno delavsko časopisje, kolikor ga imajo ameriški delavci, tisti faktor, ki je skrbel, da je ameriško ljudstvo izvedelo pravo in čisto resnico?

Res, marsikateremu delavcu je težko naročiti delavski dnevnik. Ali če en delavec ne zmore naročnine za dnevnik, tedaj se lahko dva ali pa trije delavci naroče na dnevnik. Vsak delavec, ki kupuje bizniško dnevno časopisje in je še ponosen na to, da mu gleda iz žepa, naj pa nikar ne prihaja z izgovorom, da je tako siromašen, da se ne more naročiti na delavski dnevnik. Delavec, ki ima denar za nasprotno časopisje, ga ima tudi za delavski dnevnik.

Delavci in farmerji so v današnjih razmerah brez svojega dnevnega časopisa podobni armadi, ki odhaja brez orožja proti dobro oboroženemu sovražniku v bitko. Dnevno delavsko časopisje je za delavce in farmerje živá potreba. In če delavci in farmerji ne spoznajo te žive potrebe, tedaj bo še daleč njih pot v boljše življenske razmere, kajti njih nasprotnik je dobro organiziran in močan, usmiljenja z delavci in farmerji pa ne pozna.

Važnost volitev v ustavodajno skupščino v Jugoslaviji.

Vsake volitve so važne, najvše, neje so pa volitve v ustavodajno skupščino. Če ljudstvo izvoli nasprotnike v ustavodajno skupščino, dobi ljudstvo nazadnjaško ustavo in mora leta in leta trpeti na posledice svoje zmote.

Volitve poslancev v ustavodajno skupščino v Jugoslaviji se vršijo dne 28. novembra. Na ta dan ima jugoslovansko ljudstvo priložnost izreči se glasovno, če bo Jugoslavija nazadnjaška država in bo v njej vladala monarhija, ali pa bo v njej vladala moderna država s demokratično ustavo, ki garantira, da bo ljudska volja najvišji zakon v državi.

Na Slovenskem in Hrvaškem bodo skušale stare stranke, ki so imele svoje zastopnike pred izbruhom svetovne vojne v hrvaškem saboru v Zagrebu in v dunajskem parlamentu, zmešati volilce, da jih zopet zaupajo in tako spletoje sebi bič, ki jih bo opletal kot v nekdanji državi Habsburžanov.

Poslanec starih strank, ki so pred izbruhom svetovne vojne bili izvoljeni v dunajski parlament in hrvaški sabor, so bili navadni kimoveci. Oni so ravno toliko kričali kot habsburški zločinci, da je prišlo do vojne, ker niso imeli poguma, da se upro avstro-ogrske militaristični kliki in habsburški avtokratu, ki so hoteli imeti vojno za vsako ceno. Ti kimaveci, liberalni in klerikalni, ki so si dali še razna druga imena, odkar je končala vojna s porazom za avtokracijo centralnih sil, se niso prav nič spremenili. Monarhistični kimoveci so bili, ko je bila v letu 1914 napovedana vojna Srbiji, ki je tavalna svetovni požar, in ravno tak monarhistični kimoveci so danes v Jugoslaviji.

Izdali so interese slovenskega, hrvaškega in srbskega ljudstva habsburški kamariči, dokler je postala avstro-ogrska država in pripravljeni so zopet zdaj izdati interese jugoslovanskega ljudstva in se laščili, da se mlada Jugoslavija spremenila v monarhijo. Hristišča teh ljudi so mehka, njihov arec so hlapčevski kot nekdanjih habsburških hlapčev, katerim so veselja lakrile oči, če so klečali pred kronanimi vladarji in so jim pokladali svojo nogi na tilnik. Od teh ljudi je zbežala vsa moštost in se ne zavajajo resnice, glavne resnice, da so vsi ljudje enako rojeni in da imajo vsi tudi enako pravico do življenja. Tem ljudem je najbolj zoperna beseda republika. Najbolj črtno tako ustavo, ki garantira kmetu in delavcu enake politične in gospodarske pravice, ustavo, ki ne pozna posebnih pravic za privilegirane sloje. Ti ljudje pravijo, kadar so med sabo in jih ne sliši ljudstvo, da sta kmet in delavec

domov po letih na obisk ali da se tam stalno naselite. Usoda Jugoslavije gre torej tudi vam mar, kajti vstopili ste v ameriško armado, ali ste pa delali v tovarnah in rudnikih, da je končala svetovna vojna s porazom za avtokracijo centralnih evropskih sil. Pomagali ste graditi tudi vi, pomagali ste zrušiti habsburško avtokracijo in osvoboditi jugoslovansko ljudstvo habsburškega jarma, v katerega je bilo vpreženo več ko šest sto let. In zategadelj vas veže sveta dolžnost, da podučite svoje sorodnike in prijatelje v starem kraju, kako naj volijo, da ni bila kri zastoj prelita na bojiščih.

Eksakutiva J. R. Z.

"Življenje po smrti."

Svet je v tem trenutku poln problemov in vprašanj, ki čakajo rešitve — epohalnih problemov, ki se tičejo življenja in obstoja vseh narodov, a kljub temu so ljudje, ki hočejo veljati kot znanstvene avtoritete, pa se jim zdi bolj važno, da se ukvarjajo s problemom "življenja po smrti."

Med temi je Oliver Lodge, ki je pred kratkim priobčil v neki ameriški reviji dolgo razpravo o "telesu in posmrtnem življenju." Lodge je absolutno prepričan, da je posmrtno življenje "znanstveno dokazano." Njegovo mnenje je, da je telo v hodočem življenju sestavljeno iz etra, katerega on smatra za najbolj substanceno stvar v našem vesemirju. Oliver Lodge trdi — te misli so tudi nekateri drugi — da to, kar se imenuje tvarina ali snov, prihaja iz etra, snov je le modifikacija etra.

Resni znanstveniki, katere skrbno zasledujemo, se ne prerekajo dosti z Lodgejem. Vsakdo je opreviden do svojih hipotez in tako tudi Sir Oliver Lodge. Spiritisti vidijo v njem svojo veliko avtoriteto — in spiritisti imajo tudi lahko svoje mnenje, čeprav so njihovi "dokazi" še vedno tam, kjer so bili od kačevka.

Ni treba, da bi bil človek nečestit, če si zastavi nekatera vprašanja, ako mu je ravno na tem, da se pobavi s "posmrtnim življenjem." Povprečni človek se vpraša: Kako se bodo stvari v posmrtnem življenju, da sem ena in ista oseba kot sem živel na zemlji, ako nimam telesa? Kako morem gledati, če nimam oči? Kako morem slišati, ako nimam ušes, in kako morem misliti, če nimam možganov? — Če nisem več to, kar sem bil v prvem življenju, ako nimam vseh onih naravnih sredstev in pripomočkov, ki so me označevali kot individua napram samemu sebi in napram drugim ljudem; kako morem biti v drugem življenju nadaljevanje samega sebe?

Kaj je eter? Ne vemo. S tem še ni rečeno, da ne bomo prejelale vedpili, toda danes še ne vemo. Saj ne vemo niti tega, kaj je življenje. Vemo, kako življenje deluje, kako se razvija, toda kaj je bistvo življenja; še ne vemo. Torej če ne vemo, kaj je življenje, čigar organske oblike so zapisane smrti, kako naj vemo, kaj je posmrtno življenje?

Eno je gotovo: Takih oblik posmrtnega življenja, kakršne si predstavljajo religiozni ljudje in znanstveniki a la Lodge, ni.

Življenje "na onem svetu," kakršnega si je naslikala temna preteklost, je postalo že tako odurno, da se ni čuditi, če se milijone ljudi prav nič ne zanimajo več za nj. Mnogi milijoni so skeptični in njih upanje je, da takega posmrtnega življenja ni in da sploh ne more biti. In kdo jim zamere? Kdo se naj zanima za "bodoče življenje" breztelesnih duhov?

Nekdo je zapisal: "Ako sem obsojen živeti večno v svetu, v katerem se ako nikdar ne sreča z nobenim predmetom in v katerem sploh ni očesa, da bi gledalo predmete, ako tudi so — v svetu, v katerem vlada večni molk in v katerem sploh ni ušesa, da bi slišalo, ako tudi so glasovi — tedaj ne maram za tako večno življenje, kajti vedno bi čutil, da sem peklju, čeprav bi bil v nebesih."

Brigajmo se za življenje na zemlji, o katerem vemo, da je, in skrbimo, da bo to naše resnično življenje boljše, lepše in srečno — in imeli bomo nebesa, kakršnih si je zaznala najbolj fantastična človeška misel.

Delavec, ki odda svoj glas ob volitvah kandidatu velebiznisa, pošilja bič, ki ga tope.

METEORITI.

Vojna pride tako in tako.

Demokratje: Ako bo Harding izvoljen predsednikom Združenih držav, bo vojna z Mehiko.

Republikanci: Ako bo Cox izvoljen predsednikom Združenih držav, bo vojna z Rusijo.

Revolucija v Ameriki je srečno odvrnjena, hvala Bogu in vsem svetnikom! Dva Rusi sta bila te dni aretirana.

Nočni boljševiki.

V Texasu so se pojavili boljševiki, ki v belih haljah jezdi po noči od farmarja do farmarja in žugajo, da zapalijo hiše in bombažne nasade, ako se farmarji ne pokore njihovu programu.

(Palmer je bil pravočasno ohvešen. Upajmo, da se zdaj reši težko vprašanje wallstreetake "bombe.")

Dajte mu službo poslanika!

Na glavni ulici se je ustavil arednjstev mož in pričel lajati kot pes. Ženske v bližini so zakričale in omedlele. Nekateri moški so zbežali, drugi so pa imeli toliko poguma, da so prišli lajačega človeka in ga odvedli na policijo. Mož je pojasnil sodniku, da je bolan na pljučih in to, kar se sliši kot lajanje, je v resnici kašljanje; on ne more pomagati, če je njegov kašelj podoben pasjemu lajanju. Nato je bolnik ponovno zakričal in sodnik je videl, da je lajanje res kašelj.

"Zakaj pa ne greste k zdravniku?" ga vpraša gaujeni sodnik.

"Nikakor ne!" protestira bolnik. "Jaz verujem v krščansko znanost, ne pa v zdravila."

Pred štirimi leti je veljalo geslo: "Obvaroval nas je pred vojako."

Sedanje geslo: "Obvaroval nas je pred mirom."

Definicija.

Liga (kapitalistov za izkoriščanje) narodov. Coxova liga.

Liga (dolarjev za izkoriščanje delovnih misli.) Hardingova liga.

Liga delavcev za izboljšanje delovnih razmer. To je naša liga.

V Italiji je bil zopet potres. Gradovi in klostri so se podrli.

Še nekaj slavnatih glasov.

Slavnato glasovanje je postaja epidemično. Vsak časopis ima svoje volitve in kajtebriga z veseljem beleži sledede rezultate:

60 političnih jetnikov v zveznih ječah je glasovalo takole: Wilson, 23; Palmer, 23; Burleson, 13; Debs, 1.

24 denarnih mečtarjev v Wall Streetu: kapitan Kid, 3; Gary, 5; kajzer Viljem, 7; J. P. Morgan, 7; Lloyd George, 2.

Trinajst delavcev, ki so bili pravkar vrženi na cesto: Cox, 0; Harding, 00; general Wood, 000.

Sto velikih kapitalistov: Harding, 50; Cox, 50.

Gornji podatki dokazujejo, da farmerji v Chicagu ne bodo volili Christensena in rudarji v mestu New Yorku ne bodo volili Debsa; viničarji v Minnesoti so vsi za Hardinga; gozdarji v Arizoni pa vsi za Coxa. Republikansko-demokratično deeno krilo je za Viljema Hohenzollerna, levo krilo te svete skupine pa za Lloydja Georga, ker je Nikolaj Romanov mrtav.

Splošna situacija pa s tem še ni brez vseh dobrih znamenj.

Med Slovenci stoji glasovi do danes kot sledi: Diplomati Lojze, 9; šifkartaš-pater Kazimir, 75 pod nilelo; Peter Bajzelj pa dobi vse tiste glasove, ki se odzovejo na Hardingove oglašje v slovenskih listih.

Veliki demokrat, baron Vrančelj je razdelil Črno morje v šest milijonov parcel in parcele je velikodušno podaril ruskim kmetom.

Vsa hvala gre Kazimirju!

Kazimir: Petinasedemdeset odstotkov ali 80.000 ameriških Slovencev je odpadlo od svete vere. Plazimir: Kdo je pa kriv tega? Kazimir: Jaz — — —

Kaj se govori na shodih kandidatov starih strank? Veliko se govori. Kaj se pove? Nič.

Pomagaj si, uboga para!

Mislili smo kupiti vrh, da obesimo profiterja.

— In potem!

— Vrvi nismo kupili, ker je predraga.

K. T. B.

Iz glav. urada S.N.P.J.

RACUN		Vplačila		Isplačila		Vplačila		Isplačila		Vplačila		Isplačila		Vplačila		Isplačila		
St. drži.	Vplačila	Isplačila	St. drži.	Vplačila	Isplačila	St. drži.	Vplačila	Isplačila	St. drži.	Vplačila	Isplačila	St. drži.	Vplačila	Isplačila	St. drži.	Vplačila	Isplačila	
1	218.70	303.00	183	171.02	36.00	373	92.51	44.00	143	72	3.31	383	50	60	183	1.00	1.00	
2	253.19	207.00	184	25.14	374	92.80	28.00	144	3.31	384	5.32	184	1.00	1.00	184	1.00	1.00	
3	208.89	150.00	185	55.06	375	22.07	376	83.90	145	6.08	385	1.18	185	1.00	1.00	185	1.00	
4	166.82	42.00	186	68.24	376	47.81	58.00	146	5.42	386	4.50	186	1.00	1.00	186	1.00	1.00	
5	1,138.88	1,436.50	187	69.50	377	27.79	378	120.29	147	3.34	387	1.22	187	1.00	1.00	187	1.00	
6	230.59	92.00	188	101.94	54.00	379	65.59	39.00	148	1.44	388	1.80	188	1.00	1.00	188	1.00	
7	102.80	618.50	189	179.61	292.00	380	60.02	155	62	1.80	389	1.80	189	1.00	1.00	189	1.00	
8	172.80	200	190	138.02	600.00	381	92.95	156	1.44	390	1.80	190	1.00	1.00	190	1.00	1.00	
9	237.81	73.00	191	43.20	382	50.68	24.00	157	1.80	391	1.80	191	1.00	1.00	191	1.00	1.00	
10	295.16	89.00	192	233.25	260.00	383	87.60	158	1.80	392	1.80	192	1.00	1.00	192	1.00	1.00	
11	125.79	33.00	193	19.65	384	88.66	24.00	159	1.80	393	1.80	193	1.00	1.00	193	1.00	1.00	
12	190.85	87.00	194	204.26	121.00	385	89.75	160	1.80	394	1.80	194	1.00	1.00	194	1.00	1.00	
13	177.37	87.00	195	30.19	386	133.60	20.00	161	1.80	395	1.80	195	1.00	1.00	195	1.00	1.00	
14	449.96	241.00	196	78.67	387	57.94	81.00	162	1.80	396	1.80	196	1.00	1.00	196	1.00	1.00	
15	612.21	171.50	197	230.72	390	97.24	169	1.80	397	1.80	197	1.00	1.00	197	1.00	1.00		
16	242.67	46.00	198	153.95	391	61.89	170	1.80	398	1.80	198	1.00	1.00	198	1.00	1.00		
17	103.83	209	199	166.48	392	4.48	171	1.80	399	1.80	199	1.00	1.00	199	1.00	1.00		
18	455.28	154.50	200	91.92	15.00	393	57.08	172	1.80	400	1.80	200	1.00	1.00	200	1.00	1.00	
19	370.77	532.50	201	160.14	394	30.33	44.00	173	1.80	401	1.80	201	1.00	1.00	201	1.00	1.00	
20	173.51	82.00	202	104.54	395	63.08	90.00	174	1.80	402	1.80	202	1.00	1.00	202	1.00	1.00	
21	32.01	213	203	210.26	396	48.53	48.00	175	1.80	403	1.80	203	1.00	1.00	203	1.00	1.00	
22	118.78	618.00	204	61.24	26.00	397	123.50	117.00	176	1.80	404	1.80	204	1.00	1.00	204	1.00	1.00
23	96.57	108.00	205	147.87	116.50	398	69.80	94.00	177	1.80	405	1.80	205	1.00	1.00	205	1.00	1.00
24	144.76	128.00	206	111.25	109.50	399	58.83	94.00	178	1.80	406	1.80	206	1.00	1.00	206	1.00	1.00
25	37.28	80.00	207	100.71	42.00	400	103.23	178	1.80	407	1.80	207	1.00	1.00	207	1.00	1.00	
26	214.95	213	208	80.86	42.00	401	80.85	179	1.80	408	1.80	208	1.00	1.00	208	1.00	1.00	
27	112.94	219	209	106.95	402	24.64	80.00	180	1.80	409	1.80	209	1.00	1.00	209	1.00	1.00	
28	50.81	220	210	81.33	740.50	403	92.99	181	1.80	410	1.80	210	1.00	1.00	210	1.00	1.00	
29	114.97	114.00	211	94.16	404	51.93	182	1.80	411	1.80	211	1.00	1.00	211	1.00	1.00		
30	173.98	55.00	212	90.47	30.00	405	36.10	183	1.80	412	1.80	212	1.00	1.00	212	1.00	1.00	
31	287.33	98.00	213	90.24	55.00	406	48.29	184	1.80	413	1.80	213	1.00	1.00	213	1.00	1.00	
32	58.16	28.00	214	70.04	55.00	407	20.86	185	1.80	414	1.80	214	1.00	1.00	214	1.00	1.00	
33	154.76	226	215	89.56	408	24.57	42.18	186	1.80	415	1.80	215	1.00	1.00	215	1.00	1.00	
34	49.53	227	216	161.83	56.00	409	42.18	187	1.80	416	1.80	216	1.00	1.00	216	1.00	1.00	
35	163.19	52.00	217	71.47	42.50	410	345,720.82	534,750.00	188	1.80	417	1.80	217	1.00	1.00	217	1.00	1.00
36	197.36	695.00	218	116.12	500.00	411	345,720.82	534,750.00	189	1.80	418	1.80	218	1.00	1.00	218	1.00	1.00
37	96.73	500.00	219	67.88	115.00	412	345,720.82	534,750.00	190	1.80	419	1.80	219	1.00	1.00	219	1.00	1.00
38	151.54	37.00	220	82.63	56.00	413	345,720.82	534,750.00	191	1.80	420	1.80	220	1.00	1.00	220	1.00	1.00
39	14.99	37.00	221	141.74	56.00	414	345,720.82	534,750.00	192	1.80	421	1.80	221	1.00	1.00	221	1.00	1.00
40	185.60	38.00	222	255.71	258.00	415	345,720.82	534,750.00	193	1.80	422	1.80	222	1.00	1.00	222	1.00	1.00
41	128.72	38.00	223	170.95	34.00	416	345,720.82	534,750.00	194	1.80	423	1.80	223	1.00	1.00	223	1.00	1.00
42	41.86	38.00	224	41.58	6.00	417	345,720.82	534,750.00	195	1.80	424	1.80	224	1.00	1.00	224	1.00	1.00
43	272.77	91.00	225	44.57	1.00	418	345,720.82	534,750.00	196	1.80	425	1.80	225	1.00	1.00	225	1.00	1.00
44	297.41	38.00	226	76.98	264.50	419	345,720.82	534,750.00	197	1.80	426	1.80	226	1.00	1.00	226	1.00	1.00
45	187.93	15.00	227	197.04	264.50	420	345,720.82	534,750.00	198	1.80	427	1.80	227	1.00	1.00	227	1.00	1.00
46	228.40	754.00	228	29.84	37.73	421	345,720.82	534,750.00	199	1.80	428	1.80	228	1.00	1.00	228	1.00	1.00
47	117.99	18.00	229	37.73	52.33	422	345,720.82	534,750.00	200	1.80	429	1.80	229	1.00	1.00	229	1.00	1.00
48	228.76	532.50	230	111.16	52.33	423	345,720.82	534,750.00	201	1.80	430	1.80	230	1.00	1.00	230	1.00	1.00
49	142.07	246	231	179.13	122.00	424	345,720.82	534,750.00	202	1.80	431	1.80	231	1.00	1.00	231	1.00	1.00
50	56.49	15.00	232	114.62	122.00	425	345,720.82	534,750.00	203	1.80	432	1.80	232	1.00	1.00	232	1.00	1.00
51	56.59	15.00	233	209.22	100.00	426	345,720.82	534,750.00	204	1.80	433	1.80	233	1.00	1.00	233	1.00	1.00
52	228.94	126.50	234	240.75	132.00	427	345,720.82	534,750.00	205	1.80	434	1.80	234	1.00	1.00	234	1.00	1.00
53	135.48	115.12	235	24.40	40.00	428	345,720.82	534,750.00	206	1.80	435	1.80	235	1.00	1.00	235	1.00	1.00
54	146.77	14.00	236	78.50	56.00	429	345,720.82	534,750.00	207	1.80	436	1.80	236	1.00	1.00	236	1.00	1.00
55	245.45	437.50	237	93.41	16.00	430	345,720.82	534,750.00	208	1.80	437	1.80	237	1.00	1.00	237	1.00	1.00
56	29.73	256	238	51.88	27.26	431	345,720.82	534,750.00	209	1.80	438	1.80	238	1.00	1.00	238	1.00	1.00
57	188.52	357	239	46.49	16.00	432	345,720.82	534,750.00	210	1.80	439	1.80	239	1.00	1.00	239	1.00	1.00
58	412.71	390.00	240	98.96	35.00	433	345,720.82	534,750.00	211	1.80	440	1.80	240	1.00	1.00	240	1.00	1.00
59	75.71	48.00	241	184.74	55.00	434	345,720.82	534,750.00	212	1.80	441	1.80	241	1.00	1.00	241	1.00	1.00
60	86.31	845.50	242	88.22	30.00	435	345,720.82	534,750.00	213	1.80	442	1.80	242	1.00	1.00	242	1.00	1.00
61	880.89	259.00	243	24.38	110.00	436	345,720.82	534,750.00	214	1.80	443	1.80	243	1.00	1.00	243	1.00	1.00
62	98.56	362	244	129.16	110.00	437	345,720.82	534,750.00	215	1.80	444	1.80	244	1.00	1.00	244	1.00	1.00
63	35.52	604.50	245	95.15	61.00	438	345,720.82	534,750.00	216	1.80	445	1.80	245	1.00	1.00	245	1.00	1.00
64	204.28	82.00	246	88.59	61.00	439	345,720.82	534,750.00	217	1.80	446	1.80	246	1.00	1.00	246	1.00	1.00
65	82.92	105.00	247	81.51	61.00	440	345,720.82	534,750.00	218	1.80	447	1.80	247	1.00	1.00	247	1.00	1.00
66	24.67	20.00	248	93.92	61.00	441	345,720.82	534,750.00	219	1.80	448	1.80	248	1.00	1.00	248	1.00	1.00
67	74.76	6.00	249	178.40	294.00	442	345,720.82	534,750.00	220	1.80	449	1.80	249	1.00	1.00	249	1.00	1.00
68	148.93	36.00	250	95.10	26.00	443	345,720.82	534,750.00	221	1.80	450	1.80	250	1.00	1.00	250	1.00</	

**Največja slovenska
zlatarska trgovina.**

FRANK CERNE,
6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, sapostnice, diamantne prestane in lavalirje, verifike i.t.d.
Zvez, broške, sapostnice, diamantne prestane in lavalirje, verifike i.t.d.

POPRAVLJAMO: ure in druge stališne po niski ceni.

PODRUŽNICA
COLUMBIA, GR. 1000

COLUMBIA GRAMOFONOV
in gramofonskih plošč. Slovanskih in drugih. Prodajamo za lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.
Najboljše blago. Najnižje cene.

NARODNA TISKARNA

3146-48-50 Nina Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovca.—"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

NARODNA TISKARNA

3146-48-50 Nina Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovca.—"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

KVALITETA

je danes eno glavnih vprašanj pri nakupu moške oprave. Naša prodajalna je znana, da si lahko kupite lepe obleke, spodnjega perila, prazniških in delovnih hlač, kravate ter

sploh vseh moških potrebčin po primerno niskih cenah in s prebitanjem, da boste s kakovostjo popolnoma zadovoljni.

Imamo veliko zalogo otroških pralnih oblek v vseh velikostih in barvah.

Izdelujemo obleke po najnovjšem kroju in zadovoljivih cenah.

Belaj & Mocnik

6205 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GRADITE GRADITE GRADITE

GRÓZDJE GRÓZDJE GRÓZDJE

Rojakom narnanjava, da bova imela na razpolago Michigan in California grozdje. Prodajala ga bova na debelo, to je na kare po najnižji ceni kar se jih bo dalo dobiti. Za vse informacije obrnite se na podpisana.

Mladič & Verderbar,
1334 W. 18th STREET,
CHICAGO, ILL.

IZ STAREGA KRAJU,

je prišlo že mnogo oseb, katerim sem jaz izdelal prošnje na podlagi katerih jim je bilo mogoče dobiti potrebno dovoljenje za potovanje v Ameriko. Kdor želi poslati svojcem v stari domovini take prošnje, naj se skupno obrne na mene in jaz mu bom delal zadevo povoljno uredil. TUDI V VSEH DRUGIH NOTARSKIH ZADEVAH, BODISI V AMERIKI ALI V STAREM KRAJU, se poslušajte moje pisarne. Delo povoljno, cene nizke.

ANTON ZBAŠNIK, javni notar,
soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.,
vogal Diamond and Grants Sts., (nasproti Courts),
ali pa zvečer na domu, 5633 Butler Street.

F. K. Bauzon,
5920 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.

Kojakom široim Združenim državam naznanjam, da imam britve škarje, stroje zastrizati, ter sploh vse različne orodja. V zalogi imam najfinjše ameriške in starokrajске britve, bričve stroje (Safety Razors) ter vse brivne priprave.

Popravilam tudi puške in samokrese. Za podatke se obrnite na moj naslov.

Se priporočam edini Slovenec v tej stroki.

DR. J. E. DWYER, ZOBOZDRAVNIK.
268 — 1st Ave., Milwaukee, Wis.

v Trutnkovec posloju. Uradne ure so: 9 do 12 in od 1 do 6 pop-
la od 7 do 9 uradno. Za vse moje dela jamčim.